

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

МАТЕРІАЛИ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

Полтава – 2017

Міністерство охорони здоров'я України
Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

Матеріали навчально-наукової конференції
з міжнародною участю
23 березня 2017 року

м. Полтава – 2017

Конференція внесена до Переліку проведення міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених на 2017 р. (лист Міністерства освіти і науки України від 13.09.2016 р. №1/9-489, п. 42)

Редакційна колегія:

- Ждан В. М.** – ректор академії, головний редактор;
- Бобирьов В. М.** – перший проректор з науково-педагогічної роботи, заступник головного редактора;
- Білаш С. М.** – начальник відділу з науково-педагогічної роботи та організації навчально-наукового процесу, заступник головного редактора.

Члени:

- Беляєва О. М.** – зав. кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією, відповідальний редактор;
- Лещенко Т. О.** – зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки;
- Марченко І. Я.** – доцент кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології;
- Кузь Г. М.** – доцент ортопедичної стоматології з імплантологією;
- Маслова Г. С.** – доцент кафедри внутрішньої медицини №1;
- Люлька О. М.** – доцент кафедри хірургії №1;
- Кушнерева Т. В.** – доцент кафедри педіатрії №2;
- Нетудихата О. М.** – зав. навчально-методичного кабінету;
- Левадна В. В.** – методист навчально-методичного кабінету; відповідальний секретар.

4. Ждан В. М. Досвід впровадження новітніх інформаційних технологій у післядипломній підготовці лікарів в УМСА / В. М. Ждан, Л. М. Шилкіна, В. Ю. Штомпель [та ін.] // Сімейна медицина. — 2013. — № 4 (48). — С. 25 — 27.
5. Подліанова О. І. Організація самостійної роботи лікарів-інтернів в заочній інтернатурі / О. І. Подліанова // Вісник проблем біології і медицини. — 2015. — Вип. 2, т. 4 (121). — С. 47-49.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ВИВЧАЮТЬ ХІРУРГІЧНУ СТОМАТОЛОГІЮ І ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВУ ХІРУРГІЮ

Аветіков Д.С., Яценко І.В., Гаврильєв В.М., Ставицький С.О., Локес К.П.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлено важливість і необхідність використання самостійної роботи студентів стоматологічного факультету в процесі навчання хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії. Показано, що самостійна робота є одним із чинників індивідуалізації процесу навчання, створення мотивації до навчання, можливості для студентів проявити себе. Розглядається важливість самостійної роботи із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій для професійної діяльності хірурга-стоматолога. Даються деякі практичні рекомендації щодо організації самостійної роботи майбутніх хірургів-стоматологів та щелепно-лицевих хірургів.

Ключові слова: самостійна робота, ІКТ, хірургічна стоматологія, щелепно-лицьова хірургія, індивідуалізація.

Сучасна система вищої медичної освіти має практичну спрямованість. Її метою є формування особистості майбутнього лікаря-стоматолога, здатного самостійно і свідомо будувати своє життя в умовах глобальної професійної конкуренції. У зв'язку з цим оптимізація процесу самостійної роботи виступає основною підвищення якості професійної підготовки.

Організація самостійної роботи студентів (СРС) стоматологічного факультету ставить перед собою кілька завдань:

1. Робота з вивченим теоретичним матеріалом.
2. Напрацювання і закріплення практичних навичок.
3. Формування дослідницьких умінь.
4. Індивідуалізація навчальної та науково-пізнавальної діяльності.
5. Формування готовності майбутніх фахівців-стоматологів до самоосвіти в подальшому житті.

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) уже міцно закріпилися в сучасних умовах, а тим більше в навчальному процесі. У даній ситуації напрацювання практичного досвіду використання ІКТ більш ніж актуальне. Тому на будь-яких заняттях у вищих медичних закладах, а при вивченні дисциплін «Хірургічна стоматологія» і «Щелепно-лицева хірургія» зокрема, використання ІКТ є вкрай необхідним. Розглянемо докладніше деякі ІКТ у застосуванні до процесу навчання майбутніх хірургів-стоматологів.

Інтернет створює широкі можливості: читання практичних рекомендацій, навчальних посібників і підручників, участь у різноманітних он-лайн проектах, розв'язання ситуаційних завдань і тестів. Вивчаючи ту чи іншу тему, студент має посилання, на яких європейських або американських оригінальних сайтах є необхідна інформація.

Студентам можна дати завдання по конкретному діагнозу, скласти план обстеження і план лікування пацієнта, прогнозувати наслідки хвороби, а потім підготувати презентацію, в якій відобразити результати роботи.

При організації СРС студентів-медиків важливу роль відіграють веб-квести. Веб-квести – це діяльнісно-орієнтована проектна дидактична модель, яка передбачає самостійну пошукову роботу в мережі Інтернет. Переваги веб-квестів такі:

- а) мотивація студентів до вивчення нового матеріалу;
  - б) організація роботи у формі цілеспрямованого дослідження, необмеженого за часом;
  - в) активізація самостійної індивідуальної діяльності студентів, якою вони самі керують.
- Незважаючи на назву «СРС», важливу роль відіграє викладач як наставник або консультант.

При організації СРС із застосуванням ІКТ з веб-квестами спочатку необхідно визначити проблемне завдання (на прикладі конкретного хворого), потім продумати передбачуваний результат (наслідки захворювання), далі визначитися з указаним переліком джерел інформації (спеціальною літературою), продумати процес діяльності (діагностики, лікування, методики оперативного втручання) і вже на завершальному етапі презентувати результати пошукової діяльності.

У всьому цьому викладач допомагає і спрямовує майбутнього хірурга-стоматолога. Так, на одному занятті студентів можна розділити на дві підгрупи по 5 осіб і дати завдання спільно обстежити і пролікувати конкретного хворого. На наступному занятті кожна підгрупа надає результати своєї пошукової, дослідницької та лікувально-діагностичної діяльності у вигляді Power-Point презентації.

Для майбутніх хірургів-стоматологів веб-квести особливо корисні, оскільки в професійній діяльності їм доведеться багато працювати з інформацією, з її пошуком та аналізом. Фактично, даючи завдання студенту написати історію хвороби за певним діагнозом, ми вже даємо йому установку на веб-квести. Також бажано надати студенту рекомендації стосовно сайтів, які доцільно використовувати в роботі.

При організації СРС у процесі вивчення хірургічної стоматології із застосуванням ІКТ слід звернути увагу на ведення студентами блогів, спілкування їх у форумах, контактах, групах. Для майбутніх лікарів-фахівців це відмінна практика вираження своїх думок на публіці, вміння спілкуватися з людьми, що дуже важливо в їхній професії. При цьому можна спілкуватися на різні теми, обговорювати як професійні, так і побутові проблеми.

На багатьох кафедрах діє практика перегляду фільмів і читання книг у ролі додаткових завдань. Наприклад, можна створити групу в соціальній мережі, де кожен студент на форумі повинен буде розміщувати свою думку

про методику оперативного втручання, виділяючи його позитивні та негативні сторони, пропонуючи власні шляхи модернізації методики в кращий бік. Дуже добре, якщо вся група або кілька студентів, добре вивчивши методику, спробують самостійно її застосувати на фантомі або на хворому (під наглядом викладача чи асистуючи йому). Це могло б дати більше можливості міркувати, сперечатися або погоджуватися один з одним на форумі.

Дуже добре для студентів спілкуватися на міжнародних форумах, адже це розвиває в майбутнього фахівця толерантність, прийняття і розуміння інших культур, менталітетів.

Плюси ведення блогів, форумів, спілкування в групах - це свобода вираження думки, коли студент не відчуває себе скуто, має можливість спілкування на теми, які дійсно становлять для нього інтерес, а також є одним зі способів вираження індивідуальності.

Ще одна форма роботи, яка набирає все більшої популярності, - Power-Point презентації. Плюсами роботи з презентацією є індивідуалізація процесу навчання, підвищення пізнавальної активності та мотивації, можливість студенту проявити себе творчо. У роботі над презентацією в студента знижується рівень тривожності.

Проаналізувавши деякі форми організації СРС, можна зробити висновок, що активне використання різних форм самостійної роботи на заняттях із хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії сприяє перетворенню студента з пасивного об'єкта на активного суб'єкта навчання. Активне застосування ІКТ при СРС сприяє індивідуалізації процесу навчання і формуванню мотивації до навчально-пізнавальної діяльності.

Список використаної літератури

1. Тарасевич Е. Б. Использование веб-квестов при организации самостоятельной работы учащихся в обучении иностранным языкам / Е. Б. Тарасевич // Межкультурная коммуникация и профессионально ориентированное обучение иностранным языкам : материалы III Международной научной конференции, посвященной 88-летию образования Белорусского государственного университета. — Минск, 2009. — С. 219—221.
2. Морозова Н. В. Инновационные средства организации самостоятельной работы студентов / Н. В. Морозова // Молодой ученый. — 2011. — Т. 2, № 2. — С. 102—104.
3. Титоренко Г. А. Информационные технологии управления : учебн. пособие для вузов / Титоренко Г. А. — М. : ЮНИТИ — ДАНА, 2003. — 145 с.
4. Куприна О. Г. Организация самостоятельной работы студентов в вузе при изучении иностранных языков / О. Г. Куприна // Высшее образование сегодня. — 2011. — № 5. — С. 78—80.
5. Бойко Н.І. Організація самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів в умовах застосування інформаційно-комунікаційних технологій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Н. І. Бойко. — К., 2008. — 20 с.

З ДОСВІДУ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ КАФЕДРИ ЩОДО ПОЛПШЕННЯ ЯКОСТІ ПОЗААУДИТОРНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ

Ананьєва М.М., Звягольська І.М., Боброва Н.О., Лобань Г.А.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Запропоновано рекомендації щодо використання графу логічної структури вивчення методів вірусологічної діагностики з метою поліпшення опанування теми «Екологічна група арбовірусів. Філовіруси».

Ключові слова: граф логічної структури, студенти, вірус Ебола.

Сучасна організація освітнього процесу потребує пошуку нових методів удосконалення системи вищої освіти. Особливу увагу на даному етапі реформування освіти приділяють самостійній роботі, яка органічно поєднує аудиторну і позааудиторну роботу студентів. Цей напрям навчальної діяльності може здійснюватися як під керівництвом викладача, так і без його безпосередньої участі. Натепер методичне забезпечення СРС є ще недостатнім і потребує залучення дієвих заходів. У цьому контексті актуальним є використання різних видів навчально-методичного забезпечення при усвідомленому засвоєнні теоретичних питань та організація низки заходів для ефективного опанування студентами практичних навичок і вмінь з мікробіології, вірусології та імунології при підготовці до визначених тем позааудиторної роботи.

Незважаючи на те, що на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології накопичено багатий досвід методичної роботи з питань організації СРС, цей напрям діяльності науково-педагогічного колективу зазначеного підрозділу академії постійно вдосконалюється. Тож маємо змогу поділитися одним із методичних підходів (висловити свою думку) щодо самостійної позааудиторної підготовки студентів із теми «Екологічна група арбовірусів. Філовіруси».

Викладач наголошує, що студенти мають детально вивчити правила забору патологічного матеріалу від хворих і доставки його в лабораторію з огляду на те, що вірус Ебола вкрай небезпечний. Контакт із досліджуваним матеріалом проводять в умовах максимальної біологічної ізоляції.

Під час обговорення теми викладачі допомагають студентам засвоїти принципи вибору тих чи інших методів мікробіологічного дослідження, що дозволить у максимально короткий термін ідентифікувати збудник і встановити остаточний вірусологічний діагноз. Для досягнення максимального навчального результату з цієї теми студентам пропонується розроблений на кафедрі граф логічної структури, поданий нижче.

Граф логічної структури заняття з теми

«Екологічна група арбовірусів. Філовіруси. Вірусологічна діагностика захворювань, викликаних представниками родини Filovirus»